PRAVILA REVIDIRANJA LETNEGA POROČILA DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE

SLOVENSKI INŠTITUT za REVIZIJO

Radenci, 8. do 10. september 2004

STALIŠČE 5

REVIDIRANJE LETNEGA POROČILA DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE

Uvod

1. člen

Stališče revizijskega sveta o revidiranju letnega poročila družbe za upravljanje napotuje revizorje na uporabo ustreznih mednarodnih standardov revidiranja (odslej MSR) pri izvajanju revizijskih postopkov za pripravo poročila o revidiranju kot ga opredeljuje ZRev-1 ter Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 110/02, 73/03, 32/04 in 42/04; odslej ZISDU-1).

To stališče pa ne obravnava uporabe MSR v zvezi z izdelavo Poročila o revidiranju računovodskih izkazov in konsolidiranih računovodskih izkazov DZU v okviru Poročila o revidiranju DZU.

Pri izvajanju revizijskih postopkov ter izdelavi revizorjevih poročilih, obravnavanih v tem stališču, se upoštevajo Mednarodni standardi revidiranja, razen v tistih delih, kjer to stališče določa drugače.

Slovenski inštitut za revizijo sprejme tudi podrobnejša navodila k temu stališču.

Poročilo o revidiranju

2. člen

Poročilo o revidiranju iz tretjega odstavka 24. člena ZRev-1 v povezavi s podzakonskimi akti, sprejetimi na podlagi ZISDU-1, sestavljajo:

- Poročilo o revidiranju računovodskih izkazov in konsolidiranih računovodskih izkazov;
- Posebno mnenje revizorja za potrebe obveščanja javnosti;
- Poročilo o izpolnjevanju pravil o obvladovanju tveganj;
- Poročilo o izpolnjevanju pravil varnega in skrbnega poslovanja;
- Poročilo o stanju notranjih kontrol;
- Poročilo o načinu vodenja poslovnih knjig;
- Poročilo o kvaliteti informacijskega sistema; in
- Poročilo o pravilnosti in popolnosti obvestil in poročil Agenciji za trg vrednostnih papirjev (odslej Agenciji).

Če kake zadeve, predvsem zadeve, ki se nanašajo na spoštovanje področne zakonodaje, in ki so del celotnega posla, presegajo revizorjevo strokovno znanje, mora revizor razmisliti, ali bi uporabil storitve veščaka ustrezne stroke.

Poročilo o revidiranju računovodskih izkazov in konsolidiranih računovodskih izkazov

3. člen

Poročilo o revidiranih računovodskih izkazih pripravi revizor v skladu z MSR in drugimi pravili revidiranja iz prvega odstavka 2. člena ZRev-1 (v nadaljevanju pravila revidiranja).

Revizor mora načrtovati revizijo računovodskih izkazov in konsolidiranih računovodskih izkazov (odslej računovodskih izkazov) družbe za upravljanje tako, da bo posebno pozornost posvetil področju spoštovanja zakonodaje (MSR 250 - Spoštovanje zakonov in drugih predpisov pri reviziji računovodskih izkazov), in sicer predvsem v tistih delih, ki jih poročilo o revidiranju iz 2. člena tega stališča ne zajema, in kjer bi morebitne kršitve zakonov lahko pomenile pomemben vpliv na računovodske izkaze družbe za upravljanje.

V odstavku z mnenjem revizor izrazi svoje mnenje o tem, ali so revidirani računovodski izkazi resnična in poštena slika v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi, ZISDU-1 ter zakonom o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 56/99, 52/02, 108/03, 117/03, 16/04 in 86/04; v nadaljevanju ZTVP-1).

Posebno mnenje revizorja za potrebe obveščanja javnosti

4. člen

Revizor mora v okviru poročila o revidiranju pripraviti posebno mnenje za potrebe obveščanja javnosti, ki ga družba za upravljanje v skladu s 193. členom ZTVP-1 objavi v povzetku revidiranega letnega poročila.

Pri sestavi posebnega mnenja za potrebe obveščanja javnosti se ne uporablja določb Stališča 3 - Revizorjevo poročilo o povzetkih računovodskih izkazov, se pa določbe omenjenega stališča uporabljajo pri revidiranju povzetka revidiranega letnega poročila.

5. člen

Posebno mnenje za potrebe obveščanja javnosti, kot sestavni del poročila o revidiranju, mora biti sestavljeno v skladu z MSR, tretjim odstavkom 32. člena ZISDU-1 oziroma drugim odstavkom 193. členom ZTVP-1 ter ustreznimi podzakonskimi akti.

6. člen

Revizor v posebnem mnenju za potrebe obveščanja javnosti podaja mnenje o vseh področjih revizorjevega pregleda, zajetih v poročilu o revidiranju.

Mnenje o revidiranem letnem poročilu v smislu prejšnjega odstavka tega člena, kot celoto obravnava naslednja področja revizorjevega pregleda:

- revidiranje računovodskih izkazov družbe za upravljanje,
- revidiranje izpolnjevanja pravil o obvladovanju tveganj družbe za upravljanje,
- revidiranje izpolnjevanja pravil varnega in skrbnega poslovanja družbe za upravljanje,
- revidiranje stanja notranjih kontrol družbe za upravljanje,
- revidiranje načina vodenja poslovnih knjig družbe za upravljanje,
- revidiranje kvalitete informacijskega sistema družbe za upravljanje, ter
- revidiranje pravilnosti in popolnosti obvestil in poročil družbe za upravljanje Agenciji.

Posebno mnenje za potrebe obveščanja javnosti mora imeti naslednje sestavine:

(a) naslov;

(b) naslovnika;

(c) začetni ali uvodni odstavek:

(i) opredelitev predmeta revidiranja ter

(ii) izjavo o odgovornosti ravnateljstva organizacije in revizorjevi nalogi;

(d) odstavek o področju revizije (ki opisuje vrsto revizije):

(i) sklicevanje na MSR, ki se nanašajo na revizijski posel in ustrezno zakonodajo in

(ii) opis dela, ki ga je opravil revizor;

(e) Odstavek z navedbo vrste mnenja;

(f) datum poročila;

(g) revizorjev naslov ter

(h) revizorjev podpis.

7. člen

Pri odločanju o vrsti posebnega mnenja za potrebe obveščanja javnosti mora revizor upoštevati zahteve zakonodaje po načinu oblikovanja mnenja ter pomembnost posameznega področja, za katerega ni izrazil pritrdilnega mnenja, na predmet revidiranja.

Poročilo o izpolnjevanju pravil o obvladovanju tveganj

8. člen

Poročilo o izpolnjevanju pravil o obvladovanju tveganj vključuje revizorjevo mnenje o tem, ali ima družba za upravljanje vzpostavljen sistem obvladovanja tveganj iz tretjega odstavka 30. člena ZISDU-1 in, ali izvaja načrt za obvladovanje tveganj družbe za upravljanje, ki izhaja iz petega odstavka 30. člena ZISDU-1.

Revizor poročilo pripravi z upoštevanjem MSR 800 - Revizorjevo poročilo o revizijskih poslih za posebne namene, in sicer s poudarkom na smiselni uporabi točk 18 do 20 MSR 800.

9. člen

Revizor mora v okviru načrtovanja revizijskega posla natančno proučiti zahteve zakonodaje glede pravili o obvladovanju tveganj ter predvideti revizijske postopke, s katerimi bo pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze za dosego revizijskega cilja.

Pri načrtovanju in izvajanju revizijskih postopkov mora upoštevati tudi morebitne predpisane vzorce tabel in vprašalnikov, ki jih na predlog Inštituta potrdi Agencija.

10. člen

V primeru, da revizor z opravljenimi revizijskimi postopki ne pridobi zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov o izpolnjevanju pravil o obvladovanju tveganj družbe za upravljanje, se mora z upoštevanjem pomembnosti in pogostosti nespoštovanja pravil, odločiti za prilagoditev svojega poročila.

V tem primeru mora proučiti in dokumentirati zaključke, ali je nespoštovanje pravil o obvladovanju tveganj družbe za upravljanje takšno, da lahko bistveno vpliva tudi na revidirane računovodske izkaze.

Poročilo o izpolnjevanju pravil varnega in skrbnega poslovanja

11. člen

Poročilo o izpolnjevanju pravil varnega in skrbnega poslovanja vključuje revizorjevo mnenje o tem, ali družba za upravljanje pri upravljanju premoženja investicijskega sklada spoštuje določbe 138. in 182. člena ZISDU-1.

Revizor poročilo pripravi z upoštevanjem MSR 800 - Revizorjevo poročilo o revizijskih poslih za posebne namene, in sicer s poudarkom na smiselni uporabi točk 18 do 20 MSR 800.

12. člen

Revizor mora v okviru načrtovanja revizijskega posla natančno proučiti zahteve zakonodaje v zvezi s pravili varnega in skrbnega poslovanja, ki jih mora DZU upoštevati pri upravljanju investicijskega sklada ter predvideti revizijske postopke, s katerimi bo pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze za dosego revizijskega cilja.

Pri načrtovanju in izvajanju revizijskih postopkov mora upoštevati tudi morebitne predpisane vzorce tabel in vprašalnikov, ki jih na predlog Inštituta potrdi Agencija.

Splet revizijskih postopkov mora opraviti za vsak posamezni investicijski sklad, ki je v upravljanju revidirane DZU.

Če družba za upravljanje ne upravlja nobenega investicijskega sklada, revizor ne more izdelati poročila izpolnjevanju pravil varnega in skrbnega poslovanja, zato v tem primeru poročilo o izpolnjevanju pravil varnega in skrbnega poslovanja ni sestavni del dodatka oziroma poročila o revidiranju.

13. člen

Revizor mora pridobiti od ravnateljstva DZU pisno predstavitev o vseh zadevah, bistvenih za izpolnjevanje pravil varnega in skrbnega poslovanja pri upravljanju premoženja vzajemnega sklada, če ni mogoče utemeljeno pričakovati, da obstajajo drugi zadostni in ustrezni revizijski dokazi.

V primeru, da revizor ne opravlja tudi revizije letnega poročila investicijskega sklada, ki ga upravlja DZU za katerega pripravlja poročilo o izpolnjevanju pravil varnega in skrbnega poslovanja, mu mora uprava DZU zagotoviti vse informacije, povezane z upravljanjem vzajemnih skladov, ki so pomembne za dosego revizijskega cilja.

14. člen

V primeru, da revizor z opravljenimi revizijskimi postopki ne pridobi zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov v zvezi s spoštovanjem pravil varnega in skrbnega poslovanja pri upravljanju investicijskih skladov, se mora z upoštevanjem pomembnosti in pogostosti pojavljanja napak, odločiti za prilagoditev svojega poročila.

V tem primeru mora proučiti in dokumentirati zaključke, ali je nespoštovanje pravil varnega in skrbnega poslovanja pri upravljanju vzajemnih skladov takšno, da lahko bistveno vpliva tudi na računovodske izkaze DZU.

Revizor mora v poročilu navesti investicijske sklade, ki jih je v revidiranem obdobju upravljala družba za upravljanje in v zvezi s katerimi je bilo preverjeno spoštovanje pravil varnega in skrbnega poslovanja.

Poročilo o stanju notranjih kontrol

15. člen

Poročilo o stanju notranjih kontrol v družbi za upravljanje vključuje revizorjevo mnenje o stanju notranjih kontrol pri poslovanju družbe za upravljanje ter pri upravljanju investicijskega sklada in premoženja dobro poučenih vlagateljev.

Stanje notranjih kontrol pri skrbniku, s katerim ima DZU sklenjeno skrbniško pogodbo, ni predmet pregleda s strani revizorja, ki revidira letno poročilo DZU, saj v skladu s 56. členom ZISDU-1 opravlja nadzor nad skrbnikom Agencija za trg vrednostnih papirjev z namenom preverjanja, ali skrbnik spoštuje določbe tega zakona ter določbe drugih zakonov in predpisov, ki urejajo opravljanje skrbniških storitev za sklade.

Revizor poročilo pripravi z upoštevanjem MSR 800 - Revizorjevo poročilo o revizijskih poslih za posebne namene, in sicer s poudarkom na smiselni uporabi točk 18 do 20 MSR 800.

16. člen

Revizor mora v okviru načrtovanja revizijskega posla natančno proučiti zahteve zakonodaje v zvezi z organizacijo poslovanja DZU ter vzpostavitvami notranjih kontrol, vezanih na poslovanje DZU in upravljanje investicijskih skladov ter premoženja dobro poučenih vlagateljev. Predvideti mora tudi ustrezne revizijske postopke, s katerimi bo pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze, da ima DZU vzpostavljen sistem notranjih kontrol pri njegovem poslovanju ter pri upravljanju investicijskih skladov in premoženja dobro poučenih vlagateljev.

Pri načrtovanju in izvajanju revizijskih postopkov mora upoštevati tudi morebitne predpisane vzorce tabel in vprašalnikov, ki jih na predlog Inštituta potrdi Agencija.

17. člen

Pri nadaljnjih revizijah revizor pozna prejšnje stanje notranjega kontroliranja, vendar mora svoje znanje ažurirati in proučiti potrebo po dodatnih revizijskih dokazih v zvezi s spremembami kontrol. Preden revizor zaupa postopkom, ki so bili opravljeni pri prejšnjih revizijah, mora pridobiti revizijske dokaze, ki podpirajo takšno zaupanje.

Revizor mora proučiti, ali je bilo stanje notranjih kontrol v vsem obdobju enako. Če so se v različnih trenutkih obdobja uporabljale bistveno različne kontrole, mora revizor proučiti vsako posebej.

Če revizor z opravljenimi revizijskimi postopki ne pridobi zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov v zvezi s stanjem notranjih kontrol pri poslovanju DZU in upravljanju investicijskih skladov ter premoženja dobro poučenih vlagateljev, se mora z upoštevanjem pomembnosti in pogostosti pojavljanja napak, odločiti za prilagoditev svojega poročila.

V tem primeru mora proučiti in dokumentirati zaključke, ali imajo lahko okoliščine, zaradi katerih se je odločil za prilagoditev poročila, pomemben vpliv tudi na računovodske izkaze DZU.

Revizor mora v poročilu navesti investicijske sklade in premoženje dobro poučenih vlagateljev, ki jih je v revidiranem obdobju upravljala družba za upravljanje.

Poročilo o načinu vodenja poslovnih knjig

18. člen

Poročilo o načinu vodenja poslovnih knjig družbe za upravljanje vključuje revizorjevo mnenje o tem, ali je vodenje poslovnih knjig družbe za upravljanje skladno z določbami Slovenskih računovodskih standardov (odslej SRS), ZISDU-1 in z določbami podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi.

Pri preverjanju skladnosti vodenja poslovnih knjig s SRS se revizor omeji na skladnost vodenja poslovnih knjig s SRS 22 – Poslovne knjige (odslej SRS 22)

Revizor poročilo pripravi z upoštevanjem MSR 800 - Revizorjevo poročilo o revizijskih poslih za posebne namene, in sicer s poudarkom na smiselni uporabi točk 18 do 20 MSR 800.

Revizor mora v poročilu tudi navesti vrste poslovnih knjig, v zvezi s katerimi je preverjal skladnost njihovega vodenja z določbami SRS 22, ZISDU-1 in z določbami podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi.

19. člen

Revizor mora v okviru načrtovanja revizijskega posla natančno proučiti zahteve zakonodaje v zvezi z načinom vodenja poslovnih knjig DZU. Predvideti mora tudi ustrezne revizijske postopke, s katerimi bo pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze, da DZU vodi poslovne knjige skladno z določbami SRS 22, ZISDU-1 in z določbami podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi.

Pri načrtovanju in izvajanju revizijskih postopkov mora upoštevati tudi morebitne predpisane vzorce tabel in vprašalnikov, ki jih na predlog Inštituta potrdi Agencija.

Predmet revizijskega pregleda so poslovne knjige, poslovna dokumentacija, druge administrativne oziroma poslovne evidence, ki jih vodi DZU, da zadosti zahtevam SRS 22, ZISDU-1 in podzakonskim aktom glede načina vodenja poslovnih knjig.

20. člen

Revizor se pri izvajanju revizijskih postopkov in pridobivanju revizijskih dokazov v zvezi z načinom vodenja poslovnih knjig DZU osredotoči le na poslovne knjige, ki jih mora voditi DZU in so neposredno vezane na njene računovodske izkaze, ne pa tudi na poslovne knjige investicijskih skladov, ki jih upravlja.

21. člen

Če revizor z opravljenimi revizijskimi postopki ne pridobi zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov o tem, ali je vodenje poslovnih knjig družbe za upravljanje skladno z določbami SRS 22, ZISDU-1 in z določbami podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi, se mora z upoštevanjem pomembnosti in pogostosti pojavljanja napak, odločiti za prilagoditev svojega poročila.

V tem primeru mora proučiti in dokumentirati zaključke, ali imajo lahko okoliščine, zaradi katerih se je odločil za prilagoditev poročila, pomemben vpliv tudi na računovodske izkaze DZU.

Poročilo o kvaliteti informacijskega sistema

22. člen

Poročilo o kvaliteti informacijskega sistema družbe za upravljanje vključuje revizorjevo mnenje o kvaliteti informacijskega sistema družbe za upravljanje.

Revizor poročilo pripravi z upoštevanjem MSR 800 - Revizorjevo poročilo o revizijskih poslih za posebne namene, in sicer s poudarkom na smiselni uporabi točk 18 do 20 MSR 800.

23. člen

Za namene poročanja o kvaliteti informacijskega sistema DZU, njegovo kvaliteto pojmujemo kot njegovo skladnost z zahtevami ZISDU-1 in ustreznimi predpisi, sprejetimi na njegovi podlagi.

Revizor mora zato v okviru načrtovanja revizijskega posla natančno proučiti zahteve zakonodaje v zvezi z informacijskim sistemom DZU-ja, namenjenim računalniški obdelavi podatkov oziroma računalniškemu vodenju poslovnih knjig in drugih evidenc, ki jih vodi zase in za investicijske sklade, ki jih upravlja. Predvideti mora tudi ustrezne revizijske postopke, s katerimi bo pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze, da DZU razpolaga s kvalitetnim informacijskim sistemom.

Pri načrtovanju in izvajanju revizijskih postopkov mora upoštevati tudi morebitne predpisane vzorce tabel in vprašalnikov, ki jih na predlog Inštituta potrdi Agencija.

Revizor v smislu izdelave poročila iz prejšnjega člena revidira skladnost vzpostavljenega informacijskega sistema družbe za upravljanje z zahtevami ZISDU-1 in ustreznim podzakonskim aktom.

24. člen

Pri načrtovanju in izvajanju revizijskih postopkov mora revizor še posebno pozornost posvetiti upoštevanju stališč k Mednarodnim standardom revidiranja, ki obravnavajo okolja z računalniškimi informacijskimi sistemi.

25. člen

V primeru, da za zadeve iz 23. člena tega stališča v zvezi s pregledom informacijskega sistema DZU revizor ne razpolaga z zadostnim znanjem, mora v revizijski pregled vključiti veščaka ustrezne stroke in postopati v skladu z določili MSR 620 – Uporaba veščakovih storitev.

V zvezi z vodenjem poslovnih knjig, ki se nanašajo na poslovanje investicijskega sklada, ki ga DZU upravlja, mora revizor pridobiti dokazilo o skladnosti programske opreme z veljavnimi predpisi s področja vodenja poslovnih knjig in sestavljanja poslovnih poročil, ki ga poda dobavitelj računalniške programske opreme v obliki izjave ter mnenje pooblaščenega revizorja informacijskega sistema, da različica programske opreme izpolnjuje te pogoje. Tako mnenje pooblaščenega revizorja informacijskega sistema je dolžna zagotoviti DZU.

26. člen

Če revizor z opravljenimi revizijskimi postopki ne pridobi zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov o kvaliteti informacijskega sistema DZU, se mora z upoštevanjem pomembnosti in pogostosti pojavljanja napak, odločiti za prilagoditev svojega poročila.

V tem primeru mora proučiti in dokumentirati zaključke, ali imajo lahko okoliščine, zaradi katerih se je odločil za prilagoditev poročila, pomemben vpliv tudi na računovodske izkaze DZU.

Poročilo o pravilnosti in popolnosti obvestil in poročil

27. člen

Poročilo o pravilnosti in popolnosti obvestil in poročil družbe za upravljanje Agenciji vključuje revizorjevo mnenje o pravilnosti in popolnosti obvestil in poročil, posredovanih Agenciji, ter o njihovi skladnosti s stanjem, ki je razvidno iz letnega poročila družbe za upravljanje.

Revizor poročilo pripravi z upoštevanjem MSR 800 - Revizorjevo poročilo o revizijskih poslih za posebne namene, in sicer s poudarkom na smiselni uporabi točk 18 do 20 MSR 800.

28. člen

Revizor mora v okviru načrtovanja revizijskega posla natančno proučiti zahteve zakonodaje v zvezi z vsebino, obliko, načinom in roki poročanja oziroma obveščanja Agencije o poslovanju DZU. V zvezi s tem mora opredeliti tudi pojma pravilnosti in popolnosti za vsako posamezno poročilo oziroma obvestilo. Predvideti mora tudi ustrezne revizijske postopke, s katerimi bo pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze, da so bila poročila in obvestila DZU, posredovana Agenciji, pravilna in popolna ter skladna s stanjem, ki je razvidno iz letnega poročila.

Pri načrtovanju in izvajanju revizijskih postopkov mora upoštevati tudi morebitne predpisane vzorce tabel in vprašalnikov, ki jih na predlog Inštituta potrdi Agencija.

Revizijski postopki v tem delu ne zajemajo pregleda tistih poročil in obvestil Agenciji, ki jih DZU pripravlja v zvezi z investicijskimi skladi, ki jih upravlja, ter tistih obvestil in poročil, ki niso bila namenjena Agenciji.

29. člen

Predvidene revizijske postopke revizor opravi na ustrezno velikem vzorcu obvestil in poročil, pri čemer mora upoštevati predvsem njihovo pogostost, pomembnost ter tveganje, da informacije v njih niso popolne ali pravilne.

30. člen

Če revizor z opravljenimi revizijskimi postopki ne pridobi zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov o pravilnosti in popolnosti obvestil in poročil, posredovanih Agenciji, ter o njihovi skladnosti s stanjem, ki je razvidno iz letnega poročila družbe za upravljanje, se mora z upoštevanjem pomembnosti in pogostosti pojavljanja napak, odločiti za prilagoditev svojega poročila (Glej prilogi 13 in 14).

V tem primeru mora proučiti in dokumentirati zaključke, ali imajo lahko okoliščine, zaradi katerih se je odločil za prilagoditev poročila, pomemben vpliv tudi na računovodske izkaze DZU.

Datum uveljavitve in uporabe ter pojasnila tega stališča

31. člen

To stališče začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS, uporabljati pa se začne pri revidiranju računovodskih izkazov DZU za leto 2004. Stališče 5 se uporablja skupaj z navodilom 2, ki opredeljuje revizorjeve postopke pri revidiranju letnega poročila družbe za upravljanje. Za pojasnila in tolmačenje posameznih točk tega stališča je pristojen revizijski svet Inštituta oziroma po pooblastilu revizijskega sveta Inštituta strokovne službe Inštituta.

Do ustrezne spremembe podzakonskih predpisov, sprejetih na podlagi ZISDU-1, se členi od 11 do 14 tega stališča, smiselno uporabljajo samo za revidiranje izpolnjevanja pravil varnega in skrbnega poslovanja DZU pri upravljanju vzajemnih skladov v smislu 138. člena ZISDU-1, ne pa tudi pri upravljanju drugih oblik investicijskih skladov, kot jih opredeljuje ZISDU-1.